

سخنان احساسی

داریوش ارجمند

درباره حاج قاسم سلیمانی

در زمان نگارش این متن، ذهنم بسیار درگیر این موضوع بود که در آن آغازین روزهای پاییز سال ۱۳۷۳ که اولین قسمت برنامه «سیمای خانواده» به روی آنتن رفت، آیا کسی فکرش را هم می‌کرد این برنامه، بیش از ۲۰ سال ادامه پیدا کند و در تمام این سال‌ها هم جزو پُر مخاطب‌ترین برنامه‌های تلوزیون قرار بگیرد؟!

به نظر می‌رسد که حتی علی اصغر پورمحمدی که در آن زمان مدیر گروه اجتماعی شبکه‌اول بود و معتبمی مشیری که مدیریت شبکه یک سیمارابرعهده داشت و هر دوی آنها نقش پررنگی در دیده شدن این برنامه ایفا کردند هم به ذهن‌شان خطور نمی‌کرد این برنامه، بیش از سه دهه ادامه داشته باشد اما سیمای خانواده همچنان بر طبق استانداردِ که از گذشته داشته، هر هفته از شنبه تا پنجشنبه، از شبکه یک سیما پخش می‌شود. نمی‌دانم خاطرتان هست یا نه؛ اما در آن سال‌ها، آن قدر سیمای خانواده برای مردم جذاب شده بود که برخی از قسمت‌های نمایشی این برنامه را شب‌ها هم بازپخش می‌کردند تا هم مخاطبان صبح برنامه بتوانند دوباره ببینند و هم کسانی که احتمالا صبح‌ها درگیر اشتغال روزمره هستند، بتوانند آن را مشاهده کنند.

برنامه هر خانواده ایرانی

اما چرا این برنامه، تا این اندازه دیده شد و تا این زمان ادامه پیدا کرد؟ شاید کوتاه‌ترین و کلی‌ترین پاسخ، تعریفی باشد که در تارنمای شبکه یک سیما در ذیل این برنامه آمده است: «سیمای خانواده برنامه هر خانواده ایرانی است که به موضوعات و مسائل مختلف مرتبط با نظام خانواده می‌پردازد». برای دریافت پاسخ دقیق‌تر و موشکافانه‌تر این سوال، نیاز است که کمی به تشریح این برنامه بپردازیم.

جزئی‌نگری و ترکیبی بودن

سیمای خانواده، از همان ابتدای کار، بر خلاف رویه مرسوم برنامه‌های آن زمان که تماما خطی حرکت می‌کردند و همه برنامه، حول خلاقیت مجری و جذابیت مهمان اداره می‌شد، رویه تازه‌ای را نصب‌العین خود قرار داد و از بخش‌ها و اصطلاحا اَیتم‌های مختلف نمایشی و ترکیبی در این برنامه بهره گرفت. این امر، طراوت و تازگی خاصی به برنامه بخشید و در نهایت استقبال پرشور مخاطبان را ردیابی داشت.

تیتراژ و نماهنگ‌های مرغوب

هنوز هم تیتراژهای قدیمی این برنامه به عنوان بخشی از نوستالژی تصویری، در شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شود و مردم با آن خاطره‌بازی می‌کنند. تیتراژ آغازین، پایانی و همین‌طور نماهنگ‌هایی که در سیمای خانواده پخش می‌شود، همیشه فوق‌العاده و جذاب بوده و بوی طبیعت و زندگی طبیعی و خانواده ایرانی در آن جریان دارد. تیتراژها و نماهنگ‌های این برنامه، دارای اصالت است و اصل بودن را تبلیغ می‌کند. هم‌نواپی اصالت با زندگی امروزی و اصطلاحا مدرن، نقطه و نکته برجسته‌ای است که این تصاویر به خوبی توانسته‌آن را به نمایش بگذارد. حتی ترانه‌های پخش شده در میان بخش‌های مختلف این برنامه، به‌گونه‌ای انتخاب و دستچین شده که احساس آرامش خاصی به انسان می‌دهد.

انتخاب هوشمندانه زمان پخش

ساعت پخش برنامه سیمای خانواده، بسیار هوشمندانه انتخاب شده است. زمانی که تمام التهابات و هیجان‌های آغازین روز فروکش کرده و بستری آرام پدید آمده که بانی خانه، به عنوان محور خانواده و مخاطب اصلی این برنامه

داریوش ارجمند در سخنانی احساسی درباره سردار شهید حاج قاسم سلیمانی اظهار کرد: «حسرت می‌خورم و جایش را در میدان، سیاست و در دوستی و اقتدار ایران، خالی می‌بینم.» او به تشییع باشکوه حاج‌قاسم اشاره کرد و افزود: «هنوز روز تشییع او از یادم نمی‌رود، وقتی به جمعیت خروشان نگاه می‌کنم، جوانانی را می‌بینم که می‌گویند: من قاسم

سلیمانی‌ام.» ارجمند همچنین بر لزوم ساخت آثار نمایشی درخوردرباره شخصیت حاج قاسم تأکید کرد و گفت: «هنوز اثر درخور و دندان‌گیری درباره او ندیده‌ام؛ همه آثار موجود زورنالیستی و موقت بوده‌اند.» وی با اشاره به عمق شخصیت سردار سلیمانی خاطرنشان کرد: «هیچ سریال یا فیلمی نمی‌تواند او را از عمق به سطح بیاورد، زیرا او شخصیتی عمیق و

دوست‌داشتنی بود.»

این بازیگر با افتخار به بوسیدن تندیس سردار سلیمانی اشاره کرد و گفت: «من افتخار می‌کنم بارها تندیس سردار سلیمانی را ببوسم، حتی اگر از من انتقاد کنند، من گوشم به این همه‌ها بدهکار نیست.» سخنان ارجمند نشان دهنده ارادت عمیق او به این شخصیت بزرگ و تأثیرگذار است.

سراغ برنامه‌ای رفته‌ایم که حدود ۳۰ سال است با ترکیب‌های مختلف، نظر مخاطبان‌ش را جلب کرده است

۳۰ سال زندگی با سیمای خانواده

با خیال راحت و به دور از نگرانی، پای تلوزیون بنشینید و به مشاهده برنامه موردعلاقه خود بپردازد. این کار به قدری به صورت روتین و رویه درآمده که بسیاری از زنان خانه‌دار، ساعت‌روشن کردن تلوزیون خود را با برنامه سیمای خانواده تنظیم می‌کنند و همزمان با پخش برنامه با صدای بلند تلوزیون (!) به انجام کارهای روزمره خود در خانه می‌پردازند.

محتوای متناسب با مخاطب

همان‌طور که بیشتر توضیح داده شد، زمان پخش برنامه سیمای خانواده به گونه‌ای است که بیشتر مخاطبان آن را بانوان و خصوصا بانوان خانه‌دار شکل می‌دهند. محتوای این برنامه، به خوبی توانسته در خدمت مخاطب خود قرار گرفته و با شناخت درست از نیازهای مخاطب، پاسخی متناسب با آن تولید کند. سیمای خانواده، با محتوای غنی خود، بستری مناسب برای ایجاد آرامش در زنان ایجاد کرده و با تقویت نقش و احساس زنانه و مادرانه، به آنها در گرم کردن فضای خانه و خانواده کمک می‌کند. در نگاه این برنامه؛ زنان، گرمی‌خانه و خانواده هستند و به دیگر اعضای خانواده دلگرمی می‌بخشند. از این منظر، زنان، پناه خانواده و قهرمان خانه و خانواده به‌شمار می‌روند. علاوه بر این، در بخش‌های مختلف این برنامه، توصیه‌های خوبی برای زنان تلاشگر در بستر خانه و خانواده مطرح می‌شود که علاوه بر وجه آموزشی، حس کفایت و رضایت را در آنها تقویت می‌کند. در سیمای خانواده، سوای زنان که به طور خاص به آنها پرداخته می‌شود؛ ماهیت «زندگی»، اهمیت ویژه‌ای دارد. حتی در میان برنامه‌های تصویری هم، زندگی‌های ساده و بی‌پیرایه به صورت مستند به تصویر درمی‌آید، چرا که اصالت را با خانواده و زندگی درست می‌داند.

در کل می‌توان گفت که سیمای خانواده، یک برنامه لوکس شهری زده نیست که جذابیتش را بخواهد صرفا در

برش

بهره‌وری از ظرفیت مجریان کاربلد

اگر مخاطب سیمای خانواده باشید، حتما صحبت‌های گرم و دلنشین «هرمز شجاعی مهر» را به خاطر دارید. مجری توانمندی که اتفاقا گوینده حرفه‌ای هم هست و کلامی نافذ و گرم‌بخش دارد. این خاصیت، همچنان هم ادامه دارد و مجریان مختلفی که در این برنامه حضور داشته یا دارند، به همان میزان از جذابیت و گرم‌بخشی برخوردارند.

نمایش زرق و برق ظاهری برخی زندگی‌ها از یک قشر خاص جست‌وجو کند؛ بلکه به جست‌وجوی زندگی‌های واقعی و زیبا در هر شهر و روستا و محله می‌پردازد.

روایت رویدادهای مرتبط با بانوان

بررسی اخبار و رویدادهای مربوط به خانواده و زنان، یکی از بخش‌های اصلی برنامه سیمای خانواده است که در آن عناوین خبری مرتبط با حوزه زنان و خانواده مطرح شده و مورد تشریح و تبیین قرار می‌گیرد. این عناوین، عموما اخبار امیدبخش درخصوص فعالیت زنان سرپرست خانوار، مادران شاغل، فعالیت اقتصادی عموم بانوان، افتخارآفرینی دختران و بانوان در عرصه‌های مختلف علمی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی را شامل می‌شود. همچنین در این بخش، کالای فرهنگی همچون کتاب‌ها یا فیلم‌های جدید که برای خانواده مفید و کاربردی باشد، نیز معرفی می‌شود.

گفت‌وگو با محوریت خانواده

یکی دیگر از بخش‌های اصلی سیمای خانواده، بخش گفت‌وگو است که در آن، مجری برنامه به گفت‌وگو با یک کارشناس، روانشناس یا مشاور در حوزه خانواده می‌پردازد و با طرح پرسش‌های مختلف، سوالات و مجهولات بیان‌شده ارسالی از سوی مخاطبان برنامه را با کارشناس درمیان می‌گذارد. در بخش گفت‌وگو، تمام این موارد، به بحث و چالش گذاشته‌شده و راه‌حل‌های مقتضی برای مخاطبان بیان می‌شود.

در این بین، یک میان برنامه نمایشی هم در موقعیت اتاق درمان صورت می‌گیرد و مشکلات و اختلافات مختلف یک زوج به صورت نمایش در برابر یک درمانگر واقعی مطرح شده و پاسخ‌های متناسب داده

مجریان این برنامه به خوبی

توانسته‌اند فلسفه این برنامه و استانداردهای آن را به نمایش بگذارند و با کلام دلگرم‌کننده و آرامش‌بخش خود، ناخودآگاه حس خانه و خانواده گرم ایرانی را برای مخاطبان به ارمان بیاورند.

می‌شود. با این کار، خانواده‌هایی که دچار مسائل مشابهی هستند، به خوبی می‌توانند علت و طریقه ایجاد مشکلات خود را یافته و با پاسخ‌های داده‌شده، آنها را مرتفع کنند.

دعوت از خانواده‌های موفق

سوای مطرح کردن مشکلات و ناکامی‌ها، یکی از بهترین شیوه‌هایی که می‌توان برای یادگیری مسیر درست زندگی مطرح کرد، معرفی الگوهای موفق در زندگی است تا با دیده شدن آنها، روال درستی که منتبی به نتیجه مطلوب‌شده را بتوان الگوبرداری کرد. دعوت و گفت‌وگوی حضوری با خانواده‌های موفق در عرصه‌های مختلف، نمونه‌ای از همین شیوه است که سیمای خانواده، بخشی از برنامه خود را به آن اختصاص داده است. در این بخش، یک گپ‌وگفت ساده و صمیمی میان مجری و اعضای خانواده صورت می‌گیرد و برخی از جزئیات زندگی آن خانواده که منجر به موفقیت آنها شده، از زبان تک‌تک اعضای خانواده، در اختیار مخاطب قرار داده می‌شود.

حال خوب خانواده

به عنوان سخن انتهایی باید بگوییم که «سیمای خانواده» تلاش دارد تا تمام آنچه به زندگی مرتبط است و سبب بهبود انگیزه زندگی و حال و هوای خانواده می‌شود را گرد هم آورد. در یک کلام، «حالِ خوبِ خانواده» را می‌توان دال مرکزی این برنامه دانست. بی‌تردید سیمای خانواده به خوبی توانسته رسالت صدا و سیمای

ملی را به انجام رسانده و حقیقتا مانند یک دانشگاه عمل کند. اکنون که سیمای خانواده بیش از سه دهه از عمر خود را به عنوان عضوی از خانواده ایرانی در کنار ما رقم زده است، برایش آرزوی طول عمر و موفقیت بیشتر داریم و امیدواریم که دهه‌های آینده هم سیمای آن را در کنار خانواده ایرانی ببینیم.

مناسبت

معرفی ویژه برنامه‌های رادیو

در سالروز شهادت امام‌های(ع)

شبکه‌های رادیویی ویژه برنامه‌های متعددی را برای سالروز شهادت امام‌های(ع) تدارک دیده‌اند که به بررسی سبک زندگی، سیره و آموزه‌های ایشان می‌پردازند.

رادیو ایران: همراه با خانه دوست

شبکه رادیویی ایران با برنامه «خانه دوست اینجاست» به موضوع شهادت امام‌های(ع) می‌پردازد. این برنامه باحضور حجت‌الاسلام محمدیوپایخشی می‌شود و شامل «سوگواره»، بسته صوتی معارفی درباره القاب و کنیه‌های امام(ع) است.

رادیوجوان: بررسی آموزه‌های زندگی

برنامه «سهم من» از شبکه رادیویی جوان به بررسی زندگی، شخصیت و آموزه‌های امام‌های(ع) و تأثیرات آن بر جامعه اسلامی اختصاص دارد. این برنامه شامل گفت‌وگوهایی پیرامون آموزه‌های ایشان و تأثیر آن بر زندگی روزمره مردم است.

رادیوفرهنگ: مرثیه‌ای برای شهادت

برنامه «ساعت سوگ» با محوریت بررسی اشعار و مرثیه‌های امام‌های(ع) از رادیوفرهنگ پخش می‌شود. این برنامه به تحلیل اشعار و مرثیه‌های مرتبط با این امام همام می‌پردازد.

رادیوتهران: واکاوای اندیشه‌ها

شبکه رادیویی تهران در برنامه‌های مختلف به واکاوای اندیشه‌های عقیدتی امام‌های(ع) می‌پردازد. پرداختن به سیره زندگی، شخصیت و فعالیت‌های فرهنگی ایشان از دیگر بخش‌هایی است که در برنامه‌های بام تهران، سعادت‌آباد، باغ فردوس و شهر زیبا پخش خواهد شد.

رادیوگفت‌وگو: نگین سامرا

برنامه «نگین سامرا» از تولیدات رادیوگفت‌وگو به سیره زندگی و شخصیت امام‌های(ع) و فعالیت‌های فرهنگی ایشان می‌پردازد. این برنامه به بررسی تأثیرات فرهنگی و اجتماعی ایشان در زمانه خود خواهد پرداخت.

رادیومقاومت: تبیین قول سدید

برنامه «سلسله موی دوست» در شبکه رادیویی مقاومت به واکاوای اندیشه‌های عقیدتی امام‌های(ع) براساس محور حدیث سلسله با هدف تبیین قول سدید می‌پردازد.

رادیومعارف: نگاهی به زیارت غدیریه

برنامه «سوگنامه» با نگاهی به تاریخ زندگانی حضرت امام‌های(ع)، نحوه مدیریت امام و اوضاع فرهنگی و سیاسی عصر ایشان از رادیومعارف پخش می‌شود. برنامه «هادی امت نیز به مقاومت و استقامت بر مسیر حق در حیات سیاسی آن امام همام اختصاص دارد.

رادیوقرآن: بیان سبک زندگی قرآنی امام

شبکه رادیویی قرآن با برنامه‌های «اشراق» و «اسوه» به بررسی وجوه شخصیتی و سبک زندگی قرآنی امام علی‌النقی(ع) خواهد پرداخت.

رادیونمایش: در روشنا ابوالحسن ثالث

شبکه رادیویی نمایش ویژه برنامه «روشنا ابوالحسن ثالث» را با اجرای فاطمه نیرومند و علیرضاتابان به صورت زنده به روی آنتن می‌برد.

رادیوصبا: پخش دل‌گویی‌های مردمی

شبکه رادیویی صبا با پخش تصنیف و نواها ویژه این مناسبت با برنامه‌های موسیقی محور «صباهنگ» و «نواهنگ» همراه مخاطبان می‌شود. برنامه «هر طرف صدای تو» با محوریت بیان فضایل اخلاقی این امام بزرگوار و برنامه «ساده و صمیمی» نیز از دیگر برنامه‌های این شبکه است.

رادیوپایام‌آوار: و پیام آفتاب

برنامه «پیام آفتاب» در شبکه رادیویی پیام به خصوصیات اخلاقی و سبک زندگی امام‌های(ع) می‌پردازد.

قاب

اهمیت آناتومی بدن

در کیفیت صدای خواننده

صادق شیخ‌زاده، ادیب و نغمه‌سرای مطرح کشور، در برنامه تلویزیونی اخیر خود به بررسی تأثیر آناتومی بدن بر کیفیت صدای خوانندگان پرداخت. وی به دو عامل کلیدی، یعنی عرض شانه و بزرگی سر، اشاره کرد و تأکید کرد که این ویژگی‌ها نقش اساسی در تولید و کیفیت صدا دارند. تحقیقات اخیر نشان می‌دهد که بیولوژی و آناتومی بدن انسان نقش حیاتی در تولید صدا و کیفیت آن دارد. عوامل مختلفی مانند عرض شانه، بزرگی سر، و ساختار حنجره می‌توانند تأثیر زیادی بر قدرت و کنترل صدا داشته باشند. عرض شانه یکی از این عوامل مهم است که می‌تواند بر نحوه تنفس و استفاده از دیافراگم تأثیر بگذارد.

تولید نماهنگ

«ما را شناختی!»

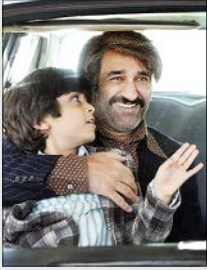
نماهنگ «ما را شناختی!» با صدای میلاد ابراهیمی، به تمجید از اقدام قهرمانانه پدافند هوایی کشور در دفع حمله رژیم صهیونیستی تولید شد. این اثر در مرکز شعر و موسیقی صداوسیما مرکز قزوین ساخته شده است. ابراهیمی به عنوان خواننده، آهنگساز و تنظیم‌کننده آن، درباره تولید این نماهنگ گفت: «با توجه به اعتقاد قلبی به فرامین رهبر معظم انقلاب و اعلام انزجار از جنایات رژیم کودک‌کش صهیونیستی، وظیفه خود دانستم تا در میدان جنگ نرم و رسانه‌ای این قطعه را تولید کنیم.» وی همچنین توضیح داد که این نماهنگ با شعری از سیدمحمدحسین ابوترابی در واحد شعر، موسیقی و سرود صداوسیما مرکز قزوین تهیه و تولید شده است.

این اثر به عنوان یک پیام قوی در حمایت از پدافند هوایی کشور و در پاسخ به تهدیدات دشمنان، منتشر شده است.

احیای «زیرخاکی»

در هاله‌ای از ابهام

همایش اعلام کرد که در حال حاضر ساخت فصل‌های جدید زیرخاکی و نون‌خ در دست‌ورکار نیست و هدف او تبیین نهضت فصل دوم سازی و احیای برنده‌ها بوده است.

وی همچنین گفت: «هر سریال موفقی که ظرفیت تولید داشته باشد، می‌تواند در آینده در این فرآیند قرار گیرد.»
باین حال، پیگیری‌ها نشان می‌دهد که درباره ادامه ساخت زیرخاکی و نون‌خ بحث‌هایی در حال انجام است، اما هنوز چراغ سبزی برای ادامه این دو سریال از سوی سازندگان روشن نشده است. به‌ویژه با پایان بندی فصل اخیر زیرخاکی، به نظر می‌رسد این سریال به پایان راه خود رسیده باشد.